No 1853 1853

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 1 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents segelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 Mei.

Wij hebben heden na te gaan, welke waarde de argumenten hebben, die aangevoerd worden door het *Journal des Débats* ten betooge, dat godsdienstige en politieke vrijheid en gelijkheid, aan alle Nederlanders geschonken, weinig beantwoorden aan de realiteit der dingen.

Bij het eerste argument, te dien einde door het *Journal des Débats* aangevoerd, gevoelen wij ons zeer geneigd om de schouders op te halen en het daarbij te laten blijven. Of verdient ook nog in onze dagen het beweeren eene ernstige wederlegging, dat het de Protestanten zijn, waaraan Nederland zijn *bestaan* te danken heeft? Zulk een beweeren mogt nog in de vorige eeuw bij velen ingang vinden, en in onze dagen moge het nog geloofd worden door zoodanige wetenschappelijke lieden, die aan hunne vroomheid zouden meenen te kort te doen, wanneer zij de christelijke jaartelling van vroeger dagteekenden dan van de XVIe eeuw: wij houden er ons van overtuigd, dat het tegenwoordig vrij algemeen erkend wordt, dat Nederland's bestaan van langer dagteekent dan van de XVIe eeuw; dat het een overheerlijken bloeitijd gehad heeft vele eeuwen vóór zijne onafhankelijk-verklaring van Spanje; dat het, lang vóór dien tijd, onder een godsdienstig, literair en stoffelijk gezigtspunt beschouwd, de vergelijking met de meeste landen van Europa gemakkelijk kon doorstaan; dat bepaaldelijk zijn stoffelijk welzijn, ten tijde van den opstand tegen graaf Filips III, tot eene buitengewone hoogte gestegen was. Wanneer het *Journal des Débats* van dit alles niets weet en het air aanneemt van te gelooven, dat vóór het tijdvak der hervorming Nederland nog eene wildernis en zijne bevolking nog barbaarsch was, te erger dan voor het »beroemde" parijsche blad. Het mag echter niet verlangen, dat wij, ten zijnen bate, een *cursus* van vaderlandsche historie openen; weshalve wij dan ook maar het punt in quæstie voor afgehandeld zullen beschouwen.

Nog dit te dezer gelegenheid. Nederland 's bestaan, dus zegt het »beroemde" blad, dagteekent slechts van den tijd der wording van het Protestantismus. Ziehier welke behartigenswaardige teregtwijzing het uit den mond ontvangt van een protestantschen predikant, den heer Winkler Prins: »Het is eene ongerijmdheid, zegt hij, wat ergens beweerd wordt, »dat de geschiedenis van het Hervormde Kerkgenootschap één is met de historie van het Vaderland;" want zoodoende zouden wij de vaderlandsche geschiedenis vóór de Hervorming moeten verloochenen. Dat de geschiedenis van de Hervormde Kerk gedurende bijkans twee honderd jaren, waarin zij Staatskerk was, onafscheidbaar met de historie van *Nederland* is zamen geweven, zal niemand ontkennen; maar ook evenmin dat zij in die hoedanigheid vaak tot ellendige woelingen, schandelijke verdrukkingen, en noodlottige staatkundige verwikkelingen heeft aanleiding gegeven."

[illegible] *Journal des Débats* [illegible], dat de Protestanten zoo vele jaren lang hebben meester zijn geweest van deze gewesten. Toegestemd! [illegible] evenwel zal daaruit volgen, met betrekking tot [illegible] geschil, de gelijke aanspraak van allen op godsdienstige en politieke vrijheid en gelijkheid? Omdat vele jaren lang de minderheid, de Katholieken, de Remonstranten, de Lutherschen, de Mennisten, de Israëlieten en, met een woord, alle dissenters door hen, die heer en meester waren, verdrukt zijn geworden — is dat nu eene reden, waarom zij eigenlijk tot den jongsten dag verdrukt zouden moeten blijven worden? Dat het *Journal des Débats* geene gelegenheid ongebruikt laat, om den Katholieken onaangenaam te zijn, is van algemeene bekendheid: wij meenden evenwel tot dusverre, dat zijne antipathie niet zóó ver ging, om, op grond van vroegere verongelijking, de bestendiging van godsdienstige overheersching te verlangen. Overigens, hoe het dit overeen weet te brengen met zijne hooge ingenomenheid met de beginselen van 1789, laten wij voor zijne verantwoording.

Maar dan toch is het onbetwisbaar, zoo gaat het *Journal des Débats* voort, altijd met het loffelijk doel om te betoogen, dat de Katholieken van Nederland op godsdienstige en politieke vrijheid en gelijkheid geene aanspraak hebben, maar dan toch is het onbetwistbaar, dat de Protestanten in Nederland de meerderheid hebben, in getal, in rijkdom en in verstand.

In getal. Wij betwisten het niet; doch wij verlangen dat men niet vergete, dat de katholieke minderheid, welker regten men eenigzins schijnt te willen ondermijnen, uitmaakt het twee vijfde deel der gansche bevolking. Of men met zulk eene minderheid, die zich krachtig bewust is van haar goed regt en die, schoon zij veel weet te verdragen, desniettemin volkomen weet, wat zij mag vorderen, huis kan houden naar willekeur, is eene vraag, welke wij aan het *Journal des Débats* zelf ter oplossing voorleggen. Zwakkere minderheden zijn dikwijls van beslissenden invloed geweest. En, wanneer eens, wat God verhoede, maar wat tot de mogelijkheden behoort, het puriteinsche orthodoxismus hier te lande het roer van staat in handen kreeg, en de formulieren van de Synode van Dordrecht op nieuw de grondslag zouden zijn van het Nederlandsche staatsregt — meent men dan, dat de minderheid niet onverwijld in kracht zou toenemen? Zij zou dan niet meer uit Katholieken alleen bestaan; maar daarenboven uit alle godsdienstige dissenters, die niet andermaal de tyrannij zouden willen ondergaan van eene overheerschende kerkpartij, en verder uit die velen ook van het hervormd kerkgenootschap, die eerlijk gehecht zijn aan de beginselen van godsdienstige en politieke vrijheid en gelijkheid. Om al die redenen achten wij het voorzigtig, dat men niet te veel scherme met de getals-meerderheid der Protestanten.

In rijkdom. Als middel van invloed en krachtsoefening is geld niet te versmaden. Onze tegenstanders weten het overvloedig, en wij van onzen kant weten dat zij van dat middel, zelfs ter vermeerdering van hun zielental, een ruim gebruik maken. Wij willen dan ook geenszins ontkennen, dat zij ons in beschikbare middelen van blinkenden aard ver overtreffen. Van den anderen kant evenwel zij het ons geoorloofd, met de bescheidenheid die aan onzen nederigen staat voegt, te vragen, of de armoede der Katholieken, tegenover de rijkdommen der Protestanten, wel zóó groot is als men voorgeeft? Men is niet zonder waar te nemen de kerkgebouwen, door de Katholieken tot stand gebragt in de laatste zestig jaren; hunne in aantal toenemende en betrekkelijk genomen bloeijende armen-inrigtingen; hunne niet onaanzienlijke instellingen van onderwijs. Geheel of grootendeels zijn die stichtingen tot stand gekomen uit de bijdragen der Katholieken, die, in zooverre noodig, voortgaan in haar onderhoud te voorzien. Desniettemin leven zij, en kunnen zij niet minder getrouw dan anderen aan hunne verschillende verpligtingen het hoofd bieden. Mag men dan wel genoegelijk blijven beweeren, dat de Roomschen zóó »arm" zijn? In waarheid, wanneer men ziet het vele, wat zij, onder Gods gunst, doen, ten algemeene nutte, en het weinige, wat van eene andere zijde ten bate van het algemeen [illegible] — zou men dan niet haast [illegible], of zij, [illegible] worden de rijkdommen [illegible] rijk zijn te noemen dan de arme [illegible] arme Roomschen zijn rijk aan opofferende liefde, en de liefde vermag alles!

In verstand. Wij kunnen ons naauwelijks hierbij van glimlagchen onthouden. Hoe heeft dat hooge verstand niet uitgeblonken tijdens onze vereeniging met België, vervolgens van 1830—1839, verder van 1840—1848 en eindelijk in deze laatste weken! Dat hooge verstand heeft zich gemanifesteerd in regeringsdaden, ten gevolge van welke het schoonste koningrijk der wereld van een gescheurd is; ten gevolge van welke Nederland onder eenen onmatigen schuldenlast gestadig dreigt te bezwijken; ten gevolge van welke algemeene *malaise* — het is het officieele woord — door het gansche land heerschte; ten gevolge van welke Nederland op dit oogenblik twee vingerbreed van zijn verderf is! Waarlijk wij kunnen ons naauwelijks van glimlagchen onthouden, wanneer wij zoo hoog zien opgeven van het verstand van onze regeringsmannen! En de Katholieken! — Ach, dat zijn de dommen, zegt de een, en slim toch ook, zegt een ander, boven alle uitdrukking! Wie heeft gelijk? Zoo veel is zeker, dat vóór 1830 de Katholieken voor te dom gehouden werden, om deel te hebben, in België, aan de regering; daarom werd België overplast met protestantsche ambtenaren. En hoe hebben de Roomschen zich in België gedragen ná 1830? Zij hebben zóó geregeerd, dat België door gansch Europa van 1830—1847 genoemd werd »*l'état modèle*!" — Maar er zijn toch meer Protestanten dan Katholieken in Nederland, die boeken schrijven? — Mag ik u verzoeken mij te zeggen wat dat bewijst? Getuigt dát alleen van hunne intellektueele meerderheid?

Wij laten het hierbij blijven, het maken van konkluzien aan onze lezers overlatende. Dit slechts leiden wij uit het voorgaande af, dat aan de Katholieken hunne aanspraak op godsdienstige en politieke vrijheid en gelijkheid moeijelijk zal kunnen betwist worden.

Men schrijft uit Rotterdam dd. 24 Mei ll. aan de *Emancipation Belge*:

»Ik moet beginnen met een misslag te herstellen. In mijn brief van eergisteren heb ik geantwoord op eenige uitvallen van de *Morning Post.* Dit was niet juist; ik had den *Morning Advertiser* onder handen moeten nemen, en niet de *Morning Post*, die dood onschuldig blijkt te zijn. Het half-officieele orgaan, de *Amsterdamsche Courant*, had mij in de war gebragt. Dat blad heeft eene Hollandsche vertaling van het artikel uit den *Morning Advertiser* medegedeeld, maar in plaats van dit toen op te geven, heeft mijn half-officieele sukkelaar verkeerd gelezen en geschreven, en *Morning Post* gezet. En ik voor mij had mij op de naauwkeurigheid van den sukkel verlaten.

»Het blijkt, overigens, dat die *Morning-Advertiser* bijzonder veel smaak heeft in de onderhandsche [illegible] rijen onzer excellente protestantsche predikanten. Ze trekt er partij voor op eene onvergelijkelijk stoute wijze. Nederland loopt thans aan den leiband der *domine's*; het is de dominokratie, die thans in den uitgestrektsten zin des woords het land regeert en de bevolking bij den neus rondleidt. In Holland is geen mensch die zulks niet weet; de predikanten beroemen er zich op, en hun ijverigste vrienden komen er maar rond voor uit, dat, zoo de Kamer nu nog ééns wordt ontbonden, de protestantsche faktie alsdan meester van het terrein zal wezen. En toch, in weerwil van dit alles heeft de *Morning-Advertiser* de onbeschaamdheid vol te houden, dat er geen ultra-protestantsche faktie bij ons bestaat. Het half-officieele orgaan van het tegenwoordig bewind bevestigt dit ten minste stoutweg, en zoo mijn oude sukkelaar weder niet verkeerd gelezen heeft, dan vreest de *Advertiser* niet de waarheid den oorlog aan te doen. Ik maak uwe lezers hierop opmerkzaam, ten einde zij weten in hoeverre dat blad te vertrouwen is.

»Wat het half[illegible] aan de [illegible] ver-[illegible] voorgaande kabinet zwart te maken, dat de heer Thorbecke, minister zijnde, door middel van agenten der regering, een zekeren invloed uitoefende op de verkiezingen. De *Grondwet* spreekt deze beschuldiging ruiterlijk tegen, en vraagt op haar beurt:

»I. Of het waar is dat de tegenwoordige minister van Binnenlandsche Zaken eene cirkulaire heeft gezonden aan al de kommissarissen des Konings in de provincien, met uitnoodiging om zich te verklaren omtrent hunne staatkundige gevoelens.

»II. Of de tegenwoordige minister van Binnenlandsche Zaken, al of niet, aan diezelfde kommissarissen, last heeft gegeven zich ijverig met de verkiezingen te bemoeijen, opdat ze voor het gouvernement gunstig zouden uitvallen.

»III. Of het waar is, al of niet, dat de tegenwoordige minister van Buitenlandsche Zaken in de weer is geweest om te bewerken dat eenige der groote Belgische bladen het stilzwijgen werd opgelegd over de zaken in Holland.

»De ministerieele pers heeft zoo lang mogelijk gezwegen op die netelige vragen. Zij geeft thans een antwoord door middel van het half-officiele orgaan der regering.

Dit antwoord is dus ingerigt: men zwijgt geheel over de drie vragen in quæstie; maar half huilende wordt er betoogd, dat het niet bescheiden is, dat het niet geoorloofd is melding te maken van vertrouwelijke stukken, gewisseld tusschen de regering en hare agenten, verondersteld altijd dat zulks werkelijk is geschied. Dat is geen antwoord, gelijk ge ziet, 't is maar eene uitvlugt. De *Grondwet* zal niet in gebreke blijven zulks te doen opmerken, en te gelijk wijzen op de inkonsequentie der gouvernementale pers, die uitbundig is in het prijzen van de onbetamelijke mededeeling, gedaan door het tegenwoordig bewind, der diplomatieke stukken gewisseld tusschen de vorige regering en hare agenten, terwijl men ten zelfder tijd het niet kan verdragen, dat men de vertrouwelijke mededeelingen, door het tegenwoordig kabinet aan zijne agenten gedaan, ter sprake brengt. De laatste brief door den heer van Zuylen van Nyevelt aan den Graaf van Liedekerke gezonden, was die dan ook niet eens geheel vertrouwelijke mededeeling? Maar laat ons andere punten bespreken, wijl ongetwijfeld het dagblad *de Grondwet* zich wel zal belasten met de taak om te antwoorden op de flaauwigheden, uitgekraamd door het half officieele orgaan als verdediging tegen de drie ingebragte hoofdbeschuldigingen.

»Wij zeggen nog een enkel woord over den uitslag der verkiezingen. Het is waar, men kan op het oogenblik nog niet juist zeggen, hoe groot het getal der reaktionairen in de aanstaande Kamer zal wezen, omdat er nog negentien herkiezingen moeten plaats hebben. Het is echter niet minder waar dat de koalitie reeds eene belangrijke meerderheid telt, en dat een groot aantal der bekwaamste vrienden van den heer Thorbecke zijn buitengesloten, en dat het reeds nu bijna zeker is dat de herkiezingen de gelederen der koalitie nog aanmerkelijk zullen versterken. Heeft het ministerie dan geen rede om met den uitslag der verkiezingen te vrede te zijn? Rondnit gesproken, ik geloof van neen. Waarom niet? Ik zal het u in twee woorden zeggen:

»1°. Omdat de leden der anti-konstitutioneele meerderheid, waarbij het ministerie zijn steun moet zoeken, onder elkander ten eenemale verdeeld zijn, zoodat het te voorzien is, dat ze zich weldra onderling de volle laag zullen geven.

»2°. Omdat een zeker getal der leden van de meerderheid veel te ver achteruit wil, verder dan het tegenwoordig ministerie goeddunkt. Onder de vertegenwoordigers, welke de heer Groen nog gaarne onder zijne getrouwen telt, is er die den heer Groen houdt bijna voor een ongeloovige, een inkonsequent en geweldig bekrompen mensch. De heer Groen is, volgens zekere achtingswaardige lieden, met den geest der eeuw aan 't loven en binden; ziedaar zijn fout; men moet geheel terug naar 1618, het jaar der synode van Dordrecht, welker besluiten op nieuw de bazis moeten worden voor het publiek regt in Holland; zonder dat is Holland verloren.

»Kan het tegenwoordig ministerie in goede harmonie leven met menschen van dien buitensporigen aard, met menschen, bij wie de Puriteinen van Kromwell's dagen slechts kinderen zijn? Onmogelijk. Indien het dan zijn bestaan wil verzekeren, is het boven alles nodig dat het zich eene nieuwe partij scheppe, die in staat is om het in bescherming te nemen tegen de buitensporigheid van een zeker getal van zijn eigen vrienden. Maar zal het ooit de elementen kunnen vinden voor een dusdanige partij? Hier ligt de knoop. Zoo het de zwarigheden te boven komt, die het vormen eener zoodanige partij in den weg staan, zal het een blijk hebben gegeven van groote behendigheid."

Het getal der Drielingen is nog niet uitgestorven. De fameuze onruststoker had nog niet eens den laatsten adem uitgeblazen, of daar vertoont zich reeds een aspirant voor de straks vakant te worden plaats in den Raad der eigenlijke vrienden van *Vaderland en Koning*, vereenigd ter bevordering der protestantsche belangen in Nederland. De naam van den aspirant gaf hem regten [illegible] van Lijnden — en het proefstuk, door hem als *loco*-sekretaris geleverd, geeft hem aanspraak op den rang, welken Mr. Drieling, die knappe man [illegible] *Nederlander*, bij die eigenlijke vrienden vervulde. Onze lezers zullen er over oordeelen, [illegible] te bespreken, pennevrucht van den jeugdigen [illegible] tige beschouwing zullen genomen hebben.

[illegible] Mei.

»*Tweede Mededeeling der Algemeene Vereeniging ter Bevordering der Protestantsche Belangen in Nederland.*

»De pogingen, door de Vereeniging, *Koning en Vaderland* aangewend, om den zin harer leuze, naar haar vermogen, ingang te doen vinden, zijn aanvankelijk met een goed gevolg bekroond geworden. Zij heeft het vertrouwen mogen genieten van zeer vele landgenooten, op wier medewerking zij den hoogsten prijs stelt.

»Haar eerste pligt is, den hartelijksten dank te brengen aan de mannen, door wier hulp haar invloed werd opgewekt en geregeld.

»Haar tweede pligt is, op den ingeslagen weg voort te gaan en er naar te streven, dat vertrouwen waardig te blijven.

»Uit hare bemoeijingen is genoegzaam gebleken, dat zij zich tot doel gesteld heeft: verbroedering der onderscheidene rigtingen van het protestantisme, met het oog op de bevordering van liefde en eerbied voor den Koning en van de welvaart van het dierbare Vaderland, die, naar hare overtuiging, in de harten van alle Nederlanders onafscheidelijk behooren verbonden te zijn.

»De geschiedenis, toch, van het protestantisme in Nederland, is voor een aanzienlijk deel één met de geschiedenis van het edele Stamhuis, waaruit onze beminde Koning ontsproot; is één met de beste periode van Nederlands historie.

»Daarom plaatst zich de Vereeniging op historiesch standpunt, verheft zich alzoo boven de ellende van partijgeest en bestrijdt dien door zulke middelen, die in het gemoed van elken, niet ontaarden of verblinden, Vaderlander, weêrklank moeten vinden.

»De afkeuring, die sommigen tot haar hebben gerigt, is der Vereeniging tot aanmoediging, want zij weet, hoe het historische, dat is het echt vaderlandsche beginsel, in den laatsten tijd door velen werd aangerand. Die aanranding door goede middelen te bestrijden, is haar doel, en zij moet dus als vijandin worden beschouwd en bejegend door hen, die zij op hare beurt vijanden heet van Nederland.

»Hoe meer bestrijding men haar waardig keurt, des te meer acht zij haar aanwezen noodzakelijk, des te sterker zal zij trachten, Nederlandsche beginselen te verkondigen en voor te staan.

»Zij noemt zich *Vereeniging ter bevordering der protestantsche belangen*; niet omdat zij uitsluiting van andersdenkenden tot beginsel heeft gesteld, maar omdat zij toenadering wenscht van al de zoodanigen, die in de ontwikkeling en den bloei van het protestantisme in Nederland, de ontwikkeling en den bloei der ware nationaliteit, van den roem en het karakter van Nederlands bevolking begroeten.

»De aanranding van deze waarheid, de pogingen tot te niet verklaring van datgene, waardoor Nederland is, wat het is, waren de aanleiding tot het in het leven roepen der Vereeniging.

»Waar anderen zeggen: gij zijt *ketters en scheurmakers*, zeggen wij: wij zijn dat niet. Waar anderen verklaren, wij hebben de eenige ware Kerk, beweren [illegible] de zoodanigen bescherming verdient. Waar anderen uitsluiting willen, sluiten wij ons ter handhaving van ons goed regt naauw aan elkander. Waar anderen, onder den vorm van gelijkheid, overmagt of grooter aanzien begeeren, strijden wij voor gelijke bescherming van allen. Eindelijk: waar anderen het land in kerkelijke wingewesten van een' vreemden Vorst verdeelen, strijden wij voor eenheid en onverdeeldheid van den geboortegrond, als de plek, waar God vrij moet worden geëerd en aangebeden en geen ander gezag, dan dat van Oranje moet worden erkend.

»De geestelijke overheersching, die men beproefde, de pogingen tot uitbreiding van gewetensdwang, die men openbaar verkondigde, riepen onze Vereeniging als bij terugslag in het leven.

»Dat de onverdraagzaamheid zulk eene vereeniging onverdraagzaam noemt, ligt in den aard der geestelijke overheersching, der zedelijke heerschzucht.

»Zoo onverdraagzaam zijn wij, dat, bijaldien Rome heden terdgneemt, dat zij de eenige ware kerk is en wij *ketters* en *scheurmakers* en sommigen onzer medechristenen *monsters* zijn — wij morgen onze vereeniging niet meer noodzakelijk achten.

»Zoo onverdraagzaam zijn wij, dat wij alle protestanten, zonder onderscheid, die met ons *ketters* en *scheurmakers* geheeten worden, op historisch-politisch terrein tot een' geheel wenschen verbonden te zien, zonder onderscheid van de veelvuldige rigtingen, die zich, vooral in den laatsten tijd, in het Nederlandsche protestantisme, steeds meer en meer ontwikkeld hebben.

»Wij hebben onder onze bemoeijingen geenszins opgenomen, opheffing dier verschillende rigtingen, of vereeniging der verschillen, die, naar den aard van het protestantisme, daarin leven of zich ontwikkelen. Aan den eenen kant zou dit van overmoed getuigen, waaraan wij niet schuldig zijn, terwijl het aan den anderen kant juist die verdraagzaamheid zou uitsluiten, die wij als eerste voorwaarde voor het toekomstige geluk van Nederland op den voorgrond stellen.

»[illegible], indien wij niet ten eenemale dwalen, het echt-Nederlandsche beginsel, zoo als zich dit altijd heeft betoond en in de laatste eeuw tot betere ontwikkeling is gekomen.

»Die met ons dit beginsel wil voorstaan, en ter bevordering der ware belangen van het Vaderland, aan wier hoofd een edele telg uit het roemrijke huis van Oranje is geplaatst, wil ondersteunen onze pogingen en sluite zich met ons aan een.

»Hebben onze eerste bemoeijingen zich bepaald tot het uitoefenen van zekeren invloed op de verkiezingen voor vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk; wij zijn in die bemoeijingen door niets geleid geworden, dan door eenen historiesch — zuiver Nederlandschen zin.

»Niemand, die als vertegenwoordiger weleer genoemd was, of thans genoemd werd, hebben wij in persoon bestreden.

»Wij hebben het kwade door het goede bestreden en dit niet gedaan door ons gezag aan te matigen, maar door leiding en raad te geven, waar die verlangd werd; door te vereenigen wat gescheiden was.

»In dien zelfden zin wenschen wij thans op nieuw op te wekken, nu er een tweede deel van dat gewigtige werk, in sommige deelen van het Vaderland moet volbragt worden, waarvan de toekomst van Nederland afhankelijk is.

»Men zie de nevenzaken voorbij, maar houde de hoofdzaak voor oogen.

»Waar eene herstemming gevorderd wordt tusschen twee geachte mannen, is geene leiding, is geen overleg noodig.

»Waar het onderscheid der personen genoegzaam is geteekend, daar spare men geene goede middelen, om den waren Nederlander de zege te doen behalen.

»En, waar eene geheel nieuwe keuze gevorderd wordt, daar trede men onderling in overleg, om van den uitslag zeker te zijn.

»In gewigtige tijden zette men alle neven-overwegingen ter zijde. Den Koning en het Vaderland te schragen zij het eenige doel.

»Aanvankelijk is dit doel op vele plaatsen zoodanig bereikt, als men het van het Nederlandsche volk verwachten mogt, wanneer het is wakker geschud uit den slaap, waarin men het door kunstmiddelen gedompeld had.

»Deze dagen, waarin de oogen van de geheele beschaafde wereld op Nederland gevestigd zijn, moeten eene roemrijke bladzijde vullen in de geschiedenis van dat land, hetwelk met Oranje werd en met Oranje blijven zal, ten spijt van alle vijanden des Vaderlands.

»God zegene daartoe uwe pogingen!

„*Het Bestuur der Vereeniging voornoemd, en in zijnen naam:*

»Mr. C. Th. baron van Lijnden.

„*loco Secretaris.*"

Men leest in het *Handelsblad*:

»In het bijvoegsel der *Amst. Ct.* van heden vinden wij een adres, hetwelk door eenige aanzienlijke ingezetenen van Maastricht aan Z. M. den Koning zou zijn [illegible] gen over de verkiezingen van den heer Thorbecke in dat distrikt, en ten slotte den wensch uitdrukken, dat Z. M. des niettegenstaande zijne genegenheid aan Limburg zal blijven betoonen.

»Bij het lezen van dat adres schaamden wij ons, dat door beschaafde en aanzienlijke landgenooten (immers het moeten *aanzienlijke ingezetenen* van Maastricht zijn; wij kennen de personen niet) zulk een adres is ingezonden. Aan den Koning wordt *verschooning* verzocht en *leedwezen* betuigd, omdat in een kiesdistrikt een man tot vertegenwoordiger gekozen is, die 31 jaar Zijner Majesteits minister was en *onder dankbetuiging voor zijne aan den lande bewezene diensten* door Z. M. ontslagen werd! Voegt zulke laaghartige vleitaal misschien in den mond van slaven eens Franschen Keizers, nimmer in die van vrije Nederlanders, onderdanen van Willem van Oranje!"

Betreffende hetzelfde onderwerp zegt de *Nieuwe Noord-Brabander* het volgende:

»In de stad Maastricht is wat nieuws gebeurd: een aantal notabele ingezetenen dier stad hebben in een adres aan Z. M. den Koning het leedwezen dier notabele ingezetenen betuigd wegens de benoeming van den heer Thorbecke aldaar tot lid in de Tweede Kamer der Staten-Generaal en de serenades, bij die gelegenheid aan den heer van Wintershoven gegeven. *Er is niets nieuws onder de zon* wordt wel eens gezegd, maar dit is voorzeker, wel splinter nieuw en de eer der uitvinding komt aan de notabele ingezetenen der stad Maastricht toe. Wie er meer van weten wil, leze het bijvoegsel tot de *Amsterdamsche Courant* van 30 Mei, de namen dier notabele ingezetenen zal men er echter te vergeefs zoeken; men vindt er slechts de alledaagsche uitdrukking: »(*volgen de onderteekeningen*") met een *post-scriptum* aan Z. M., dat nog veel meer personen geteekend zouden hebben indien zij hadden *gedurfd*; maar uit wier naam verklaard wordt, dat zij volkomen met het adres instemmen (??) Zonderlinge procuratie!"

Z. M. heeft de door den gemeenteraad van Urk gedane benoeming van den burg. K. Kramer tot sekr. goedgekeurd.

De minister van Finantien maakt, volgens de wetten van 17 Sept. 1849, 26 April 1852 en 18 Dec. ll. alle betrekkelijk de muntbiljetten, bekend:

1°. dat het tijdstip van intrekking der muntbiljetten van ƒ1000 en ƒ500 krachtens de wet van den 17 Sept. 1849 uitgegeven, volgens art. 4 dier wet invallende op den laatsten Dec. 1852, *die muntbiljetten* van dien dag af ophouden wettig betaalmiddel te zijn, doch ge-

durende zes maanden daarna, en dus tot den 30 Junij e. k., bij alle betalingen aan de schatkist zullen worden aangenomen;

2°. dat de muntbiljetten van ƒ100 en ƒ10, volgens de wet van 18 Dec. jl. teruggebragt tot een bedrag van *tien millioen gulden*, voortdurend wettig betaalmiddel blijven;

3°. dat de eene en andere der voormelde muntbiljetten steeds opvraagbaar blijven bij de Nederl. Bank te Amsterdam, als agent van de schatkist, en aldaar zullen worden verwisseld tegen zilveren Nederl. munt.

Ook verwittigt dezelfde minister, dat er thans gelegenheid bestaat om, behalve over Southampton, volgens vroeger berigt, ook langs den weg van Marseille, en om de andere maand, brieven met de Indische landpost naar Australie te verzenden. Deze brieven zijn bij het vertrek van hier aan eene gedwongene frankeering onderworpen, ten bedrage van 80 cents de enkele brief, niet boven de 7½ wigtjes wegende. De verzending behoort te geschieden met de landmail der eerste helft der maanden Januarij, Maart, Mei, Julij, September, en November.

Naar men verneemt zal de heer de Krauss, in den loop der aanst. week, in het lokaal Odéon alhier, eenige voorstellingen geven met zijnen 600,000 maal vergrooten den Oxygeen-Hydrogeen Gaz-Mikroskoop, waarbij tevens eene tentoonstelling zal gevoegd worden van eenige kunst-glaswerken, die te 's Hage met een bezoek der Koninklijke Familie vereerd zijn geworden.

's GRAVENHAGE, 30 Mei. Heden heeft aan het ministerie van Binnenl. Zaken de aanbesteding plaats gehad van het doen der noodige herstellingen en het onderhouden van al de voltooide werken, behoorende tot de droogmaking van het Haarlemmer-Meer, van den dag van goedkeuring van het proces-verbaal van aanbesteding tot en met den 30sten April 1854. Deze werken zijn aangenomen door den heer J. Schouten, voor de som van ƒ 13,978.

OMMEN, 30 Mei. Naar wij vernemen zal heden een detachement kavallerie alhier arriveren, om in de nabijheid der kolonie Ommerschans te worden gestationeerd. Men vertrouwt, dat de gisting in de kolonie daardoor zal ophouden.

— De brand in de veenen te Dedemsvaart en welke die gemeente met verwoesting bedreigde, is gelukkig door eene gewenschten regen gebluscht. De schade aan oude en nieuwe turf is echter zeer aanmerkelijk, en ofschoon niet met zekerheid bekend, zoude dezelve volgens sommigen niet minder dan ƒ25- à 30,000 bedragen. Behalve de tenten der boveenlanders zijn er geene woningen verbrand; het gerucht, dat er schapen door den brand zouden zijn omgekomen, heeft zich niet bevestigd. *(Z. C.)*

— Men schrijft van Menado, den 8 Maart: het is nu 35 dagen geleden, dat zich dolle honden vertoonden te Tondano Toulian en Toulie Mambot, beide hoofdnegorijen aan het meer gelegen. Dit nam zoo snel toe, dat in weinige dagen 45 menschen gebeten en 219 honden werden afgemaakt; terwijl die, welke nog geene aandoening daarvan hadden, gemuilband werden. Weldra kwamen ook berigten van andere distrikten, van wel 8 tot 15 en 20 palen afstands, waar diezelfde verschijnselen zich voordeden, zonder sporen van eenige aandoening onder de gebetenen na te laten. Later vertoonde zich die ziekte bij de varkens, door welke echter geene menschen gebeten werden.

Bij menschengeheugen heeft men in deze landstreken van geene dolle honden gehoord; en het is een groot geluk, dat van al de gebetene personen slechts een kind, dat door den hondsdolheid [illegible] kreeg, overleden is. [illegible] nu [illegible] heeft men geene verdere [illegible] van deze ziekte onder de honden en [illegible] vernomen. Men vermoedt, dat de oorzaak gelegen is in eene vulkanische luchtgesteldheid, ten gevolge der onlangs plaats gehad hebbende aardbevingen.

— Men meldt van Banda dd. 24 Jan. jl. dat sedert de vorige berigten betrekkelijk de in die residentie plaats gehad hebbende aard- en zeebeving, de aarde nog geenszins in rust is, en door het ondervinden van nu en dan ligte of hardere schokken, de vrees nog immer weder bij de ingezetenen verlevendigd wordt.

In den nacht van 28 Dec. ll. cirka half 1 ure, had er een tamelijk harde schok, van golving gevolgd, plaats. Op 30 Dec. had men des morgens ten half 7 ure, en cirka 11 ure twee ligte schokken, en in den namiddag ten 5 ure een derden en hevigen schok.

Op 1, 6 en 7 dezer outwaarde men, de twee eerste dagen des morgens ten 8 en half 8 ure, en den derden dag te half 1 ure ligte schokken; terwijl men op den 8 en 9 gedurende 24 uren, verscheiden ligte schokken ondervond, waarvan de laatste met onderaardsch gedruisch gepaard gingen.

Daarna had men eenige dagen volmaakte rust, tot dat men op Zondag den 16 Januarij, des morgens ten half 7 ure, wederom onderaardsch zwaar gedonder gewaar werd, dat zich nu en dan herhaalde; nog tot op gisteren morgen ten half 7 ure, zonder dat de aarde daarbij in beweging kwam. Op den 19, des namiddags ten 2 ure, kreeg men weder eenen kleinen schok; terwijl op gisteren half 6 ure in den achtermiddag, andermaal twee kort op elkander volgende sterkere schokken zijn ontwaard, die het reeds veel geleden hebbende militaire hospitaal verder hebben beschadigd, zoodat het ontruimd moet worden.

Sedert de laatste berigten van Banda van 24 Febr. hebben zich aldaar geene aardbevingen meer doen gevoelen. Wel wordt door sommigen beweerd, nu en dan nog zachte golvingen of onderaardsch gedruisch te hebben bespeurd; doch zoo dit al heeft plaats gevonden, is het van geene beteekenis geweest. De gemoederen komen dan ook allengs in rust: — echter zijn er slechts zeer weinigen, die bij nacht in hunne gescheurde steenen huizen durven slapen.

— De groote hangbrug over de Seraijoe, bij Djolang (afdeel Bandjar Negara, residentie Banjoemaas), is in den nacht van 21 Maart jl., door eenen zwaren bandjir weggeslagen; eene andere brug over diezelfde rivier bij Redjosso, heeft zoodanige schade geleden, dat zij mede eene totale vernieuwing vereischt. Wegens de belangrijkheid van het vertier op die punten, is aanstonds met de vernieuwing begonnen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Mei. De Wetgevende Vergadering werd gisteren gesloten. Het rapport over het wets-ontwerp over de toepassing van de doodstraf in politieke misdrijven, heeft geene diskussien uitgelokt. Tegen het einde der zitting heeft de heer Jubinal, als rapporteur der kommissie belast met het onderzoek van het wets-ontwerp betreffende de waarborgen van den letterkundigen eigendom, het woord opgevat, en verlangd, dat genoemd ontwerp dadelijk zou worden behandeld. Daar de Vergadering hiermede niet instemde, heeft de heer Jubinal vrij onstuimig de zaal verlaten.

— Te Lyon is een geheim genootschap ontdekt, 't welk gevestigd was in een der voorsteden. Er hebben dien ten gevolge, doch niet zonder belangrijke tegenkanting, onderscheidene arrestatien plaats gehad.

— Twee dagbladen, [illegible] de departementen worden uitgegeven, zijn wegens het verspreiden van valsche tijdingen veroordeeld tot eene boete van 500 frs.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Mei. In de zitting van het Lagerhuis heeft Lord John Russell op eene interpellatie betreffende de Turksche aangelegenheden hoofdzakelijk het volgende geantwoord: »De aangelegenheid der gewijde oorden in Palestina geschikt zijnde, deed de vorst Menchikoff (men moet onderstellen overeenkomstig zijne instruktien) nadere voorstellen, die naar de meening der Russische regering niet verder gingen dan noodig was om de uitvoering der omtrent de heilige oorden getroffen schikking te verzekeren, maar welke, naar het gevoelen der Turksche regering, waarmede onze gezant alsmede de gezant van Frankrijk overeenstemden, gevaarlijk waren voor de onafhankelijkheid der Porte, en min of meer strijdig met de vroeger door alle Europesche mogendheden goedgekeurde bepalingen.

»Er bestaat in dat opzigt algeheele overeenstemming tusschen de gezanten van Engeland en Frankrijk; beide velden hetzelfde oordeel over de van Ruslands zijde voorgeslagen overeenkomst. Omtrent de aan onzen gezant gegeven instruktien mag ik thans alleen zeggen, dat zij hem veel vrijheid laten, maar de handhaving van de bestaande verdragen, aan welke onafhankelijkheid der Porte [illegible] geene andere waarborgen [illegible] dan die met de onafhankelijkheid der Porte en met het behoud van den algemeenen vrede bestaanbaar zijn."

In het Hoogerhuis is door den minister van Buitenlandsche Zaken, Lord Clarendon, op eene interpellatie betreffende het Oostersche vraagstuk zakelijk hetzelfde geantwoord.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 Mei. De wijziging in het Turksche ministerie heeft te Weenen geen gunstigen invloed teweeg gebragt. Men schijnt echter aan geen verstoring van den vrede te denken, en het gerucht dat het Oostenrijksche leger op nieuw eene vermindering zou ondergaan, wint meer en meer veld.

— De Oostenrijksche gezant heeft Bern verlaten en zich weder naar Weenen begeven. Het blijft echter nog onzeker welke houding Zwitserland tegen Oostenrijk zal aannemen, en het is onbekend welk besluit door de Bondsvergadering in hare laatste zitting dienaangaande genomen is.

— Prins Menchikoff is den 28 dezer te Odessa aangekomen, de terugreis aannemende naar Petersburg. Over het algemeen heerscht er te Odessa eene groote verslagenheid, omdat men bevreesd is voor oorlog.

BELGIE.

BRUSSEL, 30 Mei. Naar men wil zal het huwelijk van den Hertog van Brabant met de Oostenrijksche Aartshertogin Maria reeds in de maand Augustus te Brussel worden gesloten.

Hetgeen gezegd wordt betrekkelijk onderhandelingen door Koning Leopold geopend om zich aan te sluiten met het Duitsch-Oostenrijksch tolverbond, moet als voorbarig worden beschouwd. Het schijnt echter dat deze onderhandelingen eerlang zullen worden aangeknoopt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 Mei.

BEVALLEN (28 Mei): J. E. L. Uijt den Bogaard, geb. La Lande, D. — (29 Mei)): C. A. Hassink, geb. Fikke, Z. - T. de Jong, geb. de Looper, Z.

OVERLEDEN (26 Mei): W. Stork, 37 j. — (27 Mei): Vrouwe J. T. C. Graafland, geb. van Hoorn, 54 j. - J. de la Rive Box, 3 m. - L. J. W. Scheltema, 2½ j. - F. J. Moister, 8 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		28 Mei 4½ u. gebl.	30 Mei	à	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63⅜	63⅜	$63\frac{7}{16}$	63⅜
Dito Dito	3	75⅝	75½		
Dito Dito	4	$94\frac{1}{16}$	94¼	94⅜	$94\frac{5}{16}$
O. I. Leening 1844	4	94⅞			
Amortis. Syndic.	3½	93⅝	93¾		
Handel-Maatschappij	4½	127			
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.		87			
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52⅞			
Frankrijk, Obligatien	3				
Spanje Nieuwe	1	23½	$23\frac{5}{16}$	$23\frac{7}{16}$	23⅜
Dito	3	48¼	48	48¼	
Dito Binnenl. à 6/m.		$43\frac{5}{16}$	42⅞	$43\frac{1}{16}$	$43\frac{1}{16}$
Coup. Bewijzen.		$6\frac{5}{16}$	$5\frac{13}{16}$	5⅞	5⅞
Amortisable Schuld		$5\frac{7}{16}$			
Portugal te Londen	5				
Dito Dito	4	$36\frac{15}{16}$	36¾	$36\frac{13}{16}$	$36\frac{13}{16}$
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅝	108⅝	108½	
Dito Dito 1828 en 1829		107½			
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	92⅝	92½		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91½			
Dito bij id. 5de Serie	4	91¾			
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	74⅞			
Cert. van dito			86¾		
Polen, Certifikaten	4	87			
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot, 300					
Amerika, Bank-Actien		[illegible]			
Pruissen, Aand. met Lot R. 50 ƒ					
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	82½	$81\frac{13}{16}$	82	
Dito 1847	2½	42⅜	42	42⅛	
Dito 1851	2½	42⅛	$41\frac{15}{16}$	$42\frac{1}{16}$	
Dito 1849	5	94	93½	93⅝	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	94	93½	93⅝	
Aand. met Loting fl. 500		ƒ			
Nieuwe dito 250		400			
Napels, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.					
Brazilie te Londen 1824	5	99	98¾		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru	5½				
Mexico Nieuwe	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Venezuela £ 100		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Grenada £ 100		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] lagere Buitenl. noteringen, oefenden op onze fondsenmarkt eenen nadeeligen indruk uit, zijnde zoowel Binnenl. als vreemde effekten tot verlaagde prijzen ter markt gebragt.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ $56\frac{7}{16}$	Livorno	2/m.	ƒ 39½
„	zigt	„ 56⅝	Napels	„	„ 81⅝
Bordeaux	2/m.	„ 56⅜	Petersburg	[illegible]	„ 1,86¼
„	½/m.	„ 56⅝	Weenen	6/w.	„ 32¾
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35⅛
Cadix	„	„ 247	Frankfort	„	„ 98¼
Seville	„	„ 243	Hamburg	2/m.	„ 35 1/16
Bilbao	„	„ 244		zigt	„ 35⅛
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,77½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,85
Genua	2/m.	„ 46⅝	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Mei. Belg. leen. [illegible] 5 pc. 98, 1848, 98 Spanje [illegible] 43⅛; Romeinen 5 pc. — Oostenrijk [illegible]

PARIJS, 30 Mei. Fransche 3 pc. 79,05; id. 4½ pc. 102,30; Bank-Aktien 2700,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. —; Buitenl. 3 pc. 48; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½, Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

LONDEN, 30 Mei. Cons. kont. 100¼ a —; op tijd 100¼ a —; Braz. 100 a 101; 1829/39 100 a 102; Den. 3 pc. 84 a 85; 5 pc. 105 a 106; Ecuad 6 a 6¼; Gren. 21¼ a —; Uitgest. 10 a —; Mexiko Nieuwe 26⅛ a —; Peru 4½ pc N. 87 a 88; Uitgest. 60 a 64; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120; (N.) 4½ pc. 104 a 104½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39¾ a 40¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅜ a 23⅝; 3 pc. 48½ 49; Coup. cert. 5¾ a —; Passive — a —; Holl 2½ pc. 65¾ a 66¼; id. 4 pc. 97 a 97½; Venez. 36 a —; Uitg. 15 a 16; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 9½ a 10.

WEENEN, 30 Mei. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 93⅜; Bank-Actien 1425; Wissel op Londen 10.44, Zilver 8⅜.

FRANKFORT, 30 Mei. Met. 5 pc. 86⅛; A 5 pc. 86⅛; 2½ pc. 45¼; Bank-Actien 1572; Darmst. Loten fl. 50 99⅛; id. fl. 25 32½; Badensche Loten fl. 50, 71¼; id fl. 35, 40¼; Nassausche fl. 25, 28¾: Holl. 2½ pc. 64¼, id. 4 pc. 95¾; Sardinische 42⅜; Wissel op Weenen 110⅜.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 Mei.

VOORRAAD VAN JAVA KOFFIJ, op Ontvang-Cedullen bij de N. H. M. op ult. Mei 1853:

in Amsterdam	77,320 Balen.
Rotterdam	68,974 „
Dordrecht	3,731 „
Schiedam	6,248 „
Middelburg	7,537 „
	163,810 Balen.

Tegen 199,704 Bn. op ult. April, dus afgeleverd in deze maand 35,894 Bn.

VOORRAAD VAN BANCA TIN op Cedul, liggende bij de Nederl. Handelmaatschappij op ultimo Mei 1853:

Te Amsterdam	18,355 Blokken.
„ Rotterdam	14,860 „
Te zamen	33,215 Blokken.
Afgeleverd in de maand Mei	2,959 „

Men leest in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, een extract uit een partikulier schrijven van Batavia, dd. 11 April 1853.

Sedert 27 Maart zijn verkocht: 10,000 pic. Suiker, tot vorige prijzen, gedeeltelijk voor Bremen.

100 koijongs becassie Rijst tot *f* 112 voor Holland.

5000 pic. Padang Koffij tot *f* 26
2000 „ Passaroeang Dito tot *f* 25
2600 „ te Soerabaja liggende *f* 23
} alles voor Engeland.

200 pic. Lampong Peper *f* 16½.

Voor Gom Damar is *f* 43 betaald.

Vrachten hetzelfde; *f* 100 zonder meer voor Suiker en Koffij, en bijna geen Holl. schepen, zijnde de *Ternate* en *Gezina* door de factorij genomen en de *Java's Welvaren* reeds in Holland voor partikuliere rekening bevracht. Een Engelsch schip bedong £ 4.12.6 voor eene lading Koffij naar Cowes om orders.

Heden zijn verkocht 48, 22, 21, 9, 17, 12 en 7 vaten Maryland Tabak, per *Richard Anderson*; 47 vn. dito dito, per *Leila*.

Meekrappen werden heden weinig aangevoerd en waren de vraagprijzen hoog. Er is dan ook niet veel gedaan; hetgeen werd verkocht, was tot hooger prijs.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 30 Mei. Tarwe. Puike O. Zeeuwsche Vlaams. en Overm. 1850 en 1851 *f* 315, 330; mindere *f* 293, 300; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm 1852 *f* 300, 324; middelsoort *f* 225, 255; geringe *f* 204, 219; Blaauwe *f* 195, 210; Zomer *f* 240, 255. — 154/2 ℔ Witb. Pools. *f* 305; 164/2 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 325, 162, 164/2 ℔ N. Bovenlandsche Ris *f* 300, 302, 303, *f* 310. 158, 160/2 ℔ N. Bovenl. *f* 280, 282, 290; 165/2 ℔ Petersburger Kubanka *f* 305. — Rogge. Zeeuws. en Vlaams. nieuwe *f* 210 [illegible] 228; N. Noordbrabandsche *f* 198, 216. — 149/2 ℔ Kaubaans *f* 215; 148/2 ℔ Burgas *f* 220; 146/2 ℔ Odessa *f* 212; 146/2 ℔ Donau *f* 210; 147, 148/2 ℔ jarige Fransche *f* 200, 213; 142, 144/2 ℔ Archangel *f* 200, 206, *f* 207; 141/2 ℔ oude dito *f* 198. In Publieke Veiling: 119/122 ℔ 170 Lasten Burgas *f* 196, 209. — Gerst. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 159, 174; dito dito en dito Zomer *f* 153, 168. — Haver. Zeeuws. en Polder Korte *f* 95, *f* 123; Nieuwe dito en dito Voeder *f* 87, 99. — Boekweit. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ *f* 220, 223, *f* 225; Grove Fransche *f* 175, 180, 188, 185, *f* 187, 188, *f* 190; Fijne Fransche *f* 160. — Boonen. Nieuwe Zeeuwsche Paarden *f* 186, 198; Nieuwe Duiven *f* 212, 234; Walchers. Witte *f* 300, 420; Zeeuws. dito *f* 330, 390; Walchers. Bruine *f* 480, 510; Zeeuws. Bruine *f* 390, 480. — Erwten. Nieuwe Walchers. Blaauwe *f* 285, 300; Dito Zeeuwsche ordinaire *f* [illegible], 285; dito dito groene *f* 300, 330; dito dito Witte *f* [illegible]; dito dito Groene *f* 315, 360; dito Geldersche dito [illegible]. — Koolzaad. Verkocht op Puik Overmaasch Gestort [illegible] Gestort 60½ ℔. [illegible] Lijnzaad. Verkocht [illegible] Calcutta *f* 320; [illegible] Bruin Mosterdzaad, nieuw [illegible] dito dito *f* 10, 12 per Mud. [illegible] Raapkoeken *f* [illegible] Lijnkoeken *f* 95, 100 pr. 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 161, 162/2 ℔ N. Hoogl. Kleefs *f* 310 [illegible] Nieuwe Meursche *f* 295; 158/2 ℔ N. Bovenlandsche [illegible] Oude Witb. Pools. *f* 315. — Rogge. 142/2 ℔ Archangel in Entrepot *f* 195, 197; 142, 143, 145/2 ℔ Archangel *f* 204, 205, 210; 150/2 ℔ jar. Fransche *f* 218; 145/2 ℔ nieuwe dito *f* 214; 146/2 ℔ nieuwe Revel *f* 230, 232; 148/2 ℔ nieuwe Libau te Schiedam *f* 230, 232; 144/2 ℔ jar. Koersche *f* 224. — Gerst. 131/2 ℔ Libau te Schiedam *f* 197; 127/2 ℔ Fijne Deensche *f* 151, *f* 152; 128/2 ℔ dito *f* 155. — Boekweit. Nieuwe Rozend. op 140/2 ℔ *f* 228.

SCHIEDAM, 30 Mei. Rogge. Verkocht in kons.: 148/2 ℔ N. Libau *f* 230 kont., *f* 232 6/w. In entrep.: 142/2 ℔ N. Archangel *f* 193 6/w. — Gerst. 131/2 ℔ N. Libau *f* 197 kont.; 127/2 ℔ fijne Deensche *f* 151 kont., *f* 152 6/w. — Moutwijn *f* 17,00; Jenever *f* 20,50; Amst. Proef *f* 21,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 30 Mei. *Koffij.* Er zijn gedaan 5200 b. Domingo.

Cacao. Er zijn verkocht 100 b. Dom.

Granen. Stil

Katoen. Er zijn gedaan 486 b. Texas.

NEW-YORK, 18 Mei. *Katoen* ferm. De voorraad is thans 261,000 b.

NEW-ORLEANS; 14 Mei. *Katoen.* Middling noteert men 10 ct

MOBILE, 14 Mei. *Katoen.* Men noteert Middling 9¾ ct.

HAVRE, 27 Mei. *Katoen.* Er zijn deze week gedaan 5,252 b. — Aanvoer uit de Vereenigde Staten 14,330 b.

Koffij. De rijzing houdt aan met veel handel, vooral voor spekulatie. De aanvoer bedraagt 4,041 z. Java.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 27,60	a —	Pruissische	*f* 34⅝	a —
Napelsche	- 25,25	„ —	Spaansche	- 2,46	„ —
Div. in £St.	- 11,77½	„ —	Hamb. Russ.	- 36¾	„ —
Eng. Russen	- —,—	„ —	Russ. in Z. R.	- 37¼	„ —
Fransche	- 56 7/16	„ —	„ Pap. „	- —	„ —
Belgische	- 56 7/16	„ —	Pools. in Fl.	27⅛	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9.80 a	9.90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60 »	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,80 »	11,90
» Pistolen	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,45 »	9,55

Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11¼ a 11¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34 »	2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74 »	1,77
Zilver 1000, a 980	*f* —,— a	—,—
» 900 » 700	» 104,50	105,—

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 30 Mei. J. D. Kunst, Delta, Banjoewangie.

HELVOET, 30 Mei. L. [illegible] Verbeek, Maria Anna, Batavia. [illegible]

STRAAT SUNDA, 4 April. Bus, Nijverheid, Batavia n. Amst. - Lagerklow, Oscar, Samarang n. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 30 Mei. T. G. H. Kock, Het Goede Vertrouwen, Batavia. - H. Hoogland, César, id. - K. Ouwehand, Preciosa, Suriname - H. de Boer, Phoenix, id.

BATAVIA, 3 April. Kramer, Doelwijk, Rott. — 11 April. Vonhagen, Herder, Nederland.

SAMARANG, 2 April. Kloppenburg, Lucipara's, Amst.

PROBOLINGO, 28 Maart. Kreije, Hollandsch Trouw, Rott.

CHERIBON, 26 Maart. Jaski, Stad Utrecht, Amst.

BANJOEWANGIE, 13 Maart. Gagestein, Jacobus Martinus, Schiedam. - Edijk, Admiraal Zoutman, Rott. — 15 Maart. Smul, Prins Hendrik, Amst. - Stower, Christiaan Huijgens, Rott. — 17 Maart. Kleinhouwer, Cornelis Wernard Eduard, Rott. - Haasnoot, Albatros, Amst.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 23 Mei, bij Bevezier: Proteus, kapt. v. Wagtendonk, v. Schiedam n. Batavia. — Den 24 Mei bij Dungeness: Pollux, kapt. Kooy, v. Amsterdam n. Liverpool.

Kapt. Kunst, van Banjoewangie in Texel binnen, rapporteerd gepraaid te hebben: Den 13 April, op 3°35' Z. br., 18° 41' O. L. Broedertrouw, kapt. [illegible], v. Banjoew. n. Rotterd.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Maria Johanna Schaap: 50 v. Suiker, Wed. J. J. van de Poll; 32 v. dito, L. Biesfuit en Zoon; 77 v. dito, Th. van Schaak; 20 b. Katoen, J. D. Altman Jr.; 150 v. Suiker, 1 partij Hout, Order.

HAVANA, Activo, Meijer: 700 k. Suiker, F. Smelt en Zonen; 21 p. Tabak, Mees en Moen; 121, 200 st. Sigaren, P. G. O. Haje, 1 partij dito, 109 k. Suiker, Order.

ROTTERDAM.

BANJOEWANGIE, Vrouw Johanna, van der Ven, voor wijlen van der Hoeven; 8820 b. Koffij, 1417 kann. Suiker, 510 sch. Tin, 1857 b. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 31 Mei in lading naar:

Keulen	A. Krell, Mercurius.
[illegible]	D. Oetten, Coln N°. 13.
Ludwigshaven & Heilbronn	[illegible] Hanman, Eleonora.
Mainz	F. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	H. E. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	J. G. Krol, Hoffnung.
Wesel	J. Bilger, Wilhelmina.
Urdingen & Ruhrort	B. Brinkkamp, Twee Gebroeders.
Dusseldorp & Neus	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.
Frankf., Coblentz en Manheim	J. Rausch, Frankf. N. 27.

ADVERTENTIEN.

(2921) De ondergeteekenden hebben de eer, mede deze aan alle bloedverwanten, vrienden en bekenden, hunne hartelijke dank te betuigen voor de innige deelneming door allen betoond bij hun Vijf en Twintigjarig Huwlijksfeest.

R. VAN GROENINGEN.
C. VAN GROENINGEN,
geb. VAN BEURDEN.

Kostschool voor Jonge Heeren

te DRUTEN, bij TIEL.

Aan deze inrigting, welke zich bij hoogstens 16 leerlingen bepaalt, kunnen met 15 Aug. a. s. 4 **PENSIONAIREN** geplaatst worden, ter vervanging van hen, die alsdan hunne studiën geëindigd hebben.

De omvang van het onderwijs, de tevredenheid der ouders over de gemaakte vorderingen der vroeger en thans aanwezige leerlingen, het gestadig spreken der Fransche taal, zoo ook het matig gesteld pensioen mogen tot aanbeveling strekken.

Prospectussen en vereerende adressen om nadere inlihtingen zullen volgaarne verleend worden door den kostschoolhouder

(2922) J. H. BOSMAN.

Un Jeune Homme de la religion Catholique désire trouver une condition. Il est muni de bons certificats, à le 4e rang et est en état d'enseigner les principes de la langue Française, de l'Allemande, de la Latine et de la Grecque. S'adresser par lettres affranchies, sous les initiales A. B., au Libraire C. POTHAST, à Nimègue. (2923)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam zijn, onder meer andere, de volgende werken verkrijgbaar, allen in fraai geïllustreerde bandjes gebonden en zeer geschikt om voor Prijzen te dienen. De kosten zijn betrekkelijk zeer gering.

LEVENSCHETSEN en LOTGEVALLEN van Reizigers met een fraai steendrukplaatje . . . . *f* 0.50

VOLKSVERHALEN, naar het Fransch van BOUILLY, met een fraai steendrukplaatje . . . . *f* 0 50

LEVENSGESCHIEDENIS VAN MARIA STUART, Koningin van Schotland. Naar het Fransch van M. DE MARLÈS, met 1 fr. steendrukpl. . . . . *f* 0 65

[illegible] Holland, Antwerpen, Engeland, Schotland en [illegible], door den baron DE MENGIN FOUDRAGON, vrij vertaald uit het Fransch, 2 deeltjes . . . . *f* 0.80

HET LEVEN VAN DEN H. FRANCISCUS XAVERIUS, door E. S. VAN DER HAAGEN, Pastoor, met Portret *f* 0 45

BLOEMKORFJE, toegewijd aan jonge lieden van den beschaafden stand, door J. M SCHRANT . . *f* 0 50

DE KOLONIST VAN METTRAY. Naar het Fransch *f* 0.40

HET IERSCHE HUISGEZIN, of de gevolgen van eenen eersten misstap. Naar het Fransch vrij gevolgd. *f* 0 40

LEGENDE van den Wandelenden Jood, uit het Fransch, met portret . . . . *f* 0.50

BARMHARTIGHEID en VOORZIENIGHEID, of schets uit het leven van Mejufvrouw Lamourous. Uit het Fransch. . . . . *f* 0.40

DE NOORWEEGSCHE BOEREN, naar het Fransch van den baron DE MENGIN FOUDRAGON . . . . *f* 0.30

DE MAGT VAN HET KRUIS, geschiedkundig verhaal. toegewijd aan de christenjeugd . . . . *f* 0.40

HET LEVEN VAN DEN H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Insteller van de orde der Minderbroeders, met portret . . . . *f* 0.50

ONDERRIGTINGEN EN OVERDENKINGEN voor Roomsch Katholijken. Kort Begrip van de Christelijke leer, en van de beweeggronden des geloofs. Meditatie's voor iederen dag der maand. Benevens Overdenkingen en Gebeden op de voornaamste feesten en plegtigheden van het jaar. Uit het Fransch door J. G. WENNEKENDONK, Kath. Pastoor . . . . *f* 0.60

PASTOOR DRUMOND EN ZIJNE [illegible] C. EDGAR, met een fraai plaatje . . . . *f* 0 50

LORENZO, een Geschiedenis uit de tijden van Maria Stuart . . . . *f* 0.85

SILVA, of het vermogen der Deugd. Een tafreel uit de tijden van Maria Stuart, met een fraai plaatje *f* 1.15

SÉRAPHINE of de Catholijke Godsdienst in Noord-America. . . . . *f* 0 70

DE WERKEN van den kanunnik C. H. Schmid, 18 deelen met platen . . . . *f* 18.00
Ieder deel afzonderlijk . . . . *f* 1 25
Ingenaaid met gedr. omslag, 18 dl. compl. *f* 13.50
id. id. afzonderlijke deelen *f* 0.90

DE KEUZE VAN EENEN STAAT, door C. H. GREG. ROSSIGNOLI, uit het Fransch . . . . *f* 0.45

STIGTELIJKE BIJZONDERHEDEN, betreffende het leven en den dood van eenige jonge leerlingen in de H. Godgeleerdheid, uit het Fransch . . . *f* 0.40

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.